

RAMON CALSINA va néixer el 26 de febrer de 1901 a la barriada obrera del Poblenou de Barcelona, un suburbi nascut de la industrialització, que bullia de reivindicacions socials, caracteritzat per un marcat dinamisme cultural i associatiu. Allí fou on Ramon Calsina s'obrí a la vida. La família hi tenia una fleca, on el pare, a les nits, feia el pa; la mare el venia de dia i ell, infant, amb el cove a l'esquena, el repartia a uns quants clients en sortir d'escola.

Aquell ambient marcà profundament la sensibilitat artística i humana de Calsina, que en la seva precoç vocació artística va trobar l'instrument per comprendre i judicar un món que li semblava injust i on va buscar-hi respostes. Per donar sortida a la seva extraordinària imaginació, necessitava dominar l'ofici, que va aprendre a l'Acadèmia Baixas i després a Llotja. Tots els crítics que han escrit sobre aquest artista han reconegut la seva excel·lència tècnica.

Gairebé no es va moure mai de Catalunya, llevat d'una estada a París. Va fer una cinquantena d'exposicions, la gran majoria d'elles a Barcelona, però així i tot, la seva presència mediàtica va ser més aviat discreta. L'escriptor Joan Perucho va arribar a dir que Calsina era un pintor que no havia estat mai de moda. Amb tot, amb el pas del temps, Calsina es va anar consolidant cada vegada més com un artista amb una personalitat pròpia que sorprèn tothom. Calsina dibuixa i pinta estats d'ànim, sap copsar els sentiments, retrata l'ànima humana amb els seus defectes i vivències, i ho fa sempre des de l'empatia i la proximitat. Aquesta forma d'explicar-se, que pot tenir al darrere un fons literari, podria ser el motiu pel qual molts escriptors fossin admiradors i amics seus.

L'obra de Ramon Calsina sorprèn per la seva tremenda varietat i imaginació i per la seva força. De vegades, d'entrada, pot semblar poc amable o bonica, però aquesta primera impressió es transforma amb una mirada més profunda. El seu és un món que ens és proper, quotidià, on pot entrar tothom sense massa explicacions ni guies i sentir-s'hi identificat, perquè, sota una aparença de duresa i de sàtira, hi ha tendresa i amor i, més encara, el desig de trobar respostes transcendents.

Aquesta exposició és una fita molt especial per a la Fundació Ramon Calsina, que va ser creada amb la finalitat de mostrar Ramon Calsina i Baró, i també el perfil humà de l'artista, ja que totes dues coses van lligades, tal com ja va dir Zeneida Sardà en l'entrevista que li va fer a *Serra d'Or* el febrer de 1984: "Cal conèixer l'home per entendre l'obra d'art i descobrir l'esperit de l'obra escarbotant en la intimitat del creador". L'escaiença d'aquesta exposició a Montserrat es fonamenta en el mateix cognom Calsina, que té el seu origen en la casa pairal d'un indret de la muntanya que porta aquest nom a causa d'un antic forn de calç. El pare de l'artista va néixer al costat d'aquest lloc, al poble de Sant Cristòfol. Per aquest motiu hem titulat la mostra *Remembrança*, que fa referència a un quadre que evoca les llargues estades de l'infant a casa dels avis. L'àvia, el nen i el perfil de Montserrat són presents amb generositat en la seva obra.

I, finalment, Calsina se sentia espiritualment molt pròxim a Montserrat com a català i com a cristià que cercava en la seva fe les respostes que anhelava.

Ramon Calsina Garcés, president de la Fundació Ramon Calsina

RAMON CALSINA nació el 26 de febrero de 1901 en la barriada obrera del Poblenou de Barcelona, un suburbio nacido de la industrialización, que ardía de reivindicaciones sociales, caracterizado por un marcado dinamismo cultural y asociativo. Allí fue donde Ramon Calsina se abrió a la vida. La familia tenía una panadería donde el padre hacía el pan por las noches; la madre lo vendía de día y él, niño, con la canasta a la espalda, lo repartía a unos cuantos clientes al salir de la escuela.

Aquel ambiente marcó profundamente la sensibilidad artística y humana de Calsina, que en su precoz vocación artística halló el instrumento para comprender y juzgar un mundo que le parecía injusto y donde buscar respuestas. Para dar salida a su extraordinaria imaginación necesitaba dominar el oficio, que aprendió en la Academia Baixas y después en la Escuela de Bellas Artes de la Lonja. Todos los críticos que han escrito sobre este artista han reconocido su excelencia artística.

Casi nunca se movió de Cataluña, a excepción de una estancia en París. Realizó unas cincuenta exposiciones, la gran mayoría de ellas en Barcelona, pero pese a todo, su presencia mediática fue más bien discreta. El escritor Joan Perucho llegó a decir que Calsina era un pintor que nunca había estado de moda. Aún así, con el paso del tiempo, Calsina se fue consolidando cada vez más como un artista con una personalidad propia que sorprende a todo el mundo. Calsina dibuja y pinta estados de ánimo, sabe captar los sentimientos, retrata el alma humana con sus defectos y vivencias, y lo hace siempre desde la empatía y la proximidad. Esta forma de explicarse, en que puede subyacer un fondo literario, podría ser el motivo por el que muchos escritores fueran sus amigos y admiradores.

La obra de Ramon Calsina sorprende por su tremenda variedad e imaginación y por su fuerza. A veces, a primera vista, puede parecer poco amable o bonita, pero esta primera impresión se transforma con una mirada más profunda. El suyo es un mundo que nos es próximo, cotidiano, donde puede entrar todo el mundo sin demasiadas explicaciones ni guías y sentirse identificado porque, bajo una apariencia de dureza y sátira, hay ternura y amor y, más aún, el deseo de encontrar respuestas trascendentes.

Esta exposición es un hito muy especial para la Fundación Ramon Calsina, que fue creada con la finalidad de mostrar la obra del pintor, dibujante y grabador Ramon Calsina Baró, y también el perfil humano del artista, ya que las dos cosas van ligadas, tal como ya dijo Zeneida Sardà en la entrevista que le hizo en la revista *Serra d'Or* en febrero de 1984: "Hay que conocer al hombre para entender la obra de arte y descubrir el espíritu de la obra escrutando en la intimidad del creador". La oportunidad de esta exposición en Montserrat se fundamenta en el propio apellido Calsina, que tiene su origen en la casa solariega de un lugar de la montaña que lleva este nombre a causa de un antiguo horno de cal. El padre del artista nació al lado de este lugar, en el pueblo de Sant Cristòfol. Por este motivo hemos titulado la muestra *Remembrança*, que hace referencia a un cuadro que evoca las largas permanencias de niño en casa de los abuelos. La abuela, el niño y el perfil de Montserrat están presentes con generosidad en su obra.

Y, finalmente, Calsina se sentía espiritualmente muy pròxim a Montserrat como catalán y como cristiano que buscaba en su fe las respuestas que anhelaba.

Ramon Calsina Garcés, presidente de la Fundación Ramon Calsina

RAMON CALSINA was born the 26th of February of 1901 in the working-class neighbourhood of Poblenou, in Barcelona –a suburb born with industrialisation that seethed with social claims and vindication, as well as cultural and associative dynamism. That is where Ramon Calsina opened up to life. His family owned a bakery there, where his father made bread at night, his mother sold it during the day and he, as a child, delivered it to a few customers after school, straight from the large basket on his back.

That atmosphere deeply conditioned Calsina's human and artistic sensitivity and his precocious artistic vocation became his means to gauge and understand a world that seemed unfair to him. It's in art where he sought his answers. He needed to master the trade so that he could channel his extraordinary imagination, and he did so at the Acadèmia Baixas and then at the Llotja. Every single critic who has ever written about this artist has admitted to his technical excellence.

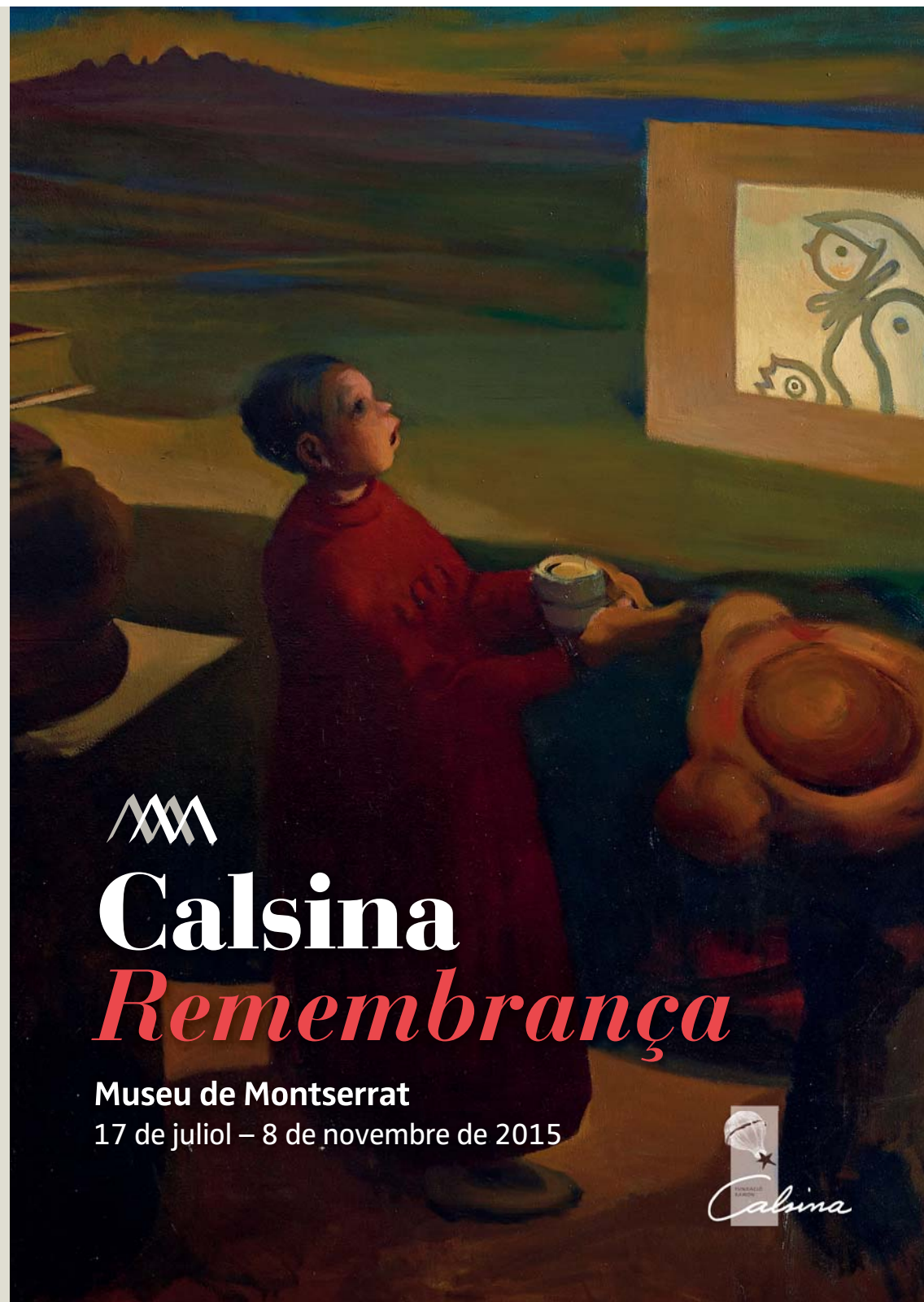
He rarely ventured outside Catalonia, except for a stay in Paris. Although he held nearly 50 exhibitions, most of them in Barcelona, the attention he garnered from the media was scarce. Writer Joan Perucho even said that Calsina was a painter who never became trendy. All in all, Calsina increasingly established himself, over time, as an artist with a surprisingly unique personality. His drawings and paintings are born from particular moods; he knows how to grasp feelings and depict the human soul –its defects and experiences–, which he always does from an empathic and forthcoming approach. This way of making himself understood, in a somewhat literary way, might very well be the reason why so many writers admired and befriended him.

Ramon Calsina's works astonish as a result of their tremendous variety, their imagination and their vigour. In occasions, they can fail to appear amicable or beautiful at first, but once this first impression dissipates, it makes way for the real depth of the artist's point of view. His world is intimate and akin to our own; an everyday world everyone can venture into and identify with without requiring a guide or a long explanation, as under its harsh and satirical appearance, there is not only love and tenderness, but also a yearning for transcendental answers.

This exhibition is a very special occasion for the Ramon Calsina Foundation, created with the aim of displaying the works of painter and engraver Ramon Calsina i Baró, alongside his human and artistic sides, which are inseparable from his work. As Zeneida Sardà said in an interview he gave at *Serra d'Or* magazine in February of 1984: "You have to know the man to understand his art, and dig in its creator's intimacy to discover the spirit of his works". The relevance of hosting this exhibition at Montserrat is due to Calsina's very name, whose origins can be traced back to a family home located somewhere around the mountain, named after an old lime ("calç", in Catalan) kiln. The artist's father was born nearby, in the village of Sant Cristòfol. Thus, we have titled the exhibition *Remembrança* ("Remembrance"), as a hint to one of his paintings, that brings to mind the long stays he spent at his grandparents' house as a child. His grandmother, himself and the silhouette of Montserrat are recurring elements in his works.

Last but not least, Calsina felt a strong spiritual connection to Montserrat, as a Catalan and as a Christian seeking the answers he yearned for in his faith.

Ramon Calsina Garcés, president of the Ramon Calsina Foundation

Calsina

Remembrança

Museu de Montserrat

17 de juliol – 8 de novembre de 2015

La rosa i l'interruptor
1950
70 x 50 cm
Oli sobre tela

Rosa, muller de l'artista
1946
100 x 81 cm
Oli sobre tela

L'indigent i la llum dels estels
1987
81 x 100 cm
Oli sobre tela

El piano
1980
176 x 115 cm
Oli sobre tela

Patinatge sobre gel
1935
60 x 73 cm
Oli sobre tela
Inspirat en la novel·la
The Pickwick papers
de Charles Dickens

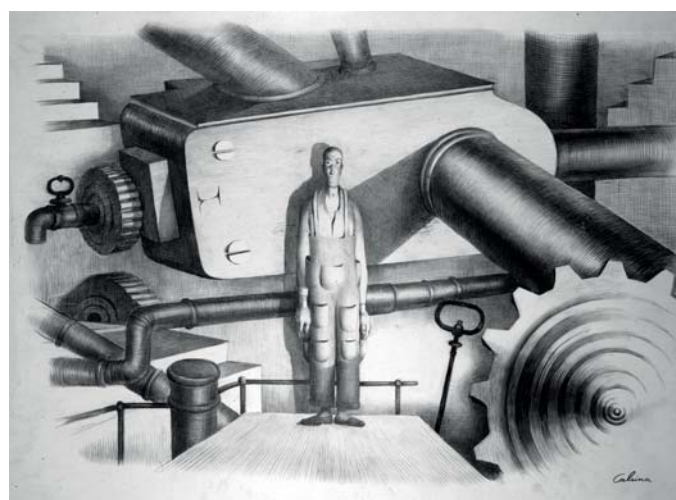
El jugador que se'n va a l'aigua
1934
81 x 56 cm
Oli sobre tela

Crepuscle
1988
149 x 90 cm
Oli sobre tela

Racó de l'antic estudi
1955
73 x 60 cm
Oli sobre tela

Composició dels terrats del Poblenou
1971
130 x 162 cm
Oli sobre tela

El pintor d'encàrrecs
1955
105 x 75 cm
Llapis París i carbó sobre cartró

Exili interior
Data desconeguda
63 x 48 cm
Llapis París sobre paper

El maquinisme
1970
75 x 105 cm
Llapis París i carbó sobre cartró